

Kotiinpaluu ei monesti tai ylipäättäänkään ollut minulle kovin mukava tapahtuma – tällöinhän jouduin jälleen kohtaamaan kantapään kautta, ettei se ollut minulle kuin pelkkä sana, joka tarkoitti siirtymistä paikkaan, jossa elin aineellisesti tasapainoisissa olosuhteissa. Paljon kertoi se, että kotipysäkkini vierustalla eräänä päivänä sattuneen kolarin nähdessäni pohdin jälleen sitä, millaista elämä olisikaan, jos kyseessä olisi oma kotiväkeni. Tuona päivänä laskeuduin autosta palatakseni tavanomaiseen tapaani lähtöpaikkaani jatkaakseni elämääni, joka kulki samaan tapaan päivästä toiseen, vain erinäisten pienten tapausten hetkuttaessa sen pintaa, ellei jotain suurta sattuisi tapahtumaan ja muuttamaan sitä. Mutta nyt sainkin nähdä elämäni muuttuneen lopullisesti. Kiertäessäni kolaripaikkaa tein välimatkan päästä sirpaleisia havaintoja tapahtumapaikasta. Auto – valkoinen auto. Meillä oli valkoinen auto. Valkoinen Volvo. Meillä oli valkoinen Volvo. Nämä yksittäiset silmäykset saivat yhteistuloksena aikaan vyöryn. Tien vierustan yli ojaan ajanut auto oli tuttu. Se oli tapahtunut. En ollut voinut kuin jatkaa matkaa, vanhassa ja tutussa maailmassa. Kuitenkin siitä tuntui puuttuvan jotain, ikään kuin tuolla jossain aistikenttäni ulkopuolella, vähän matkan päässä, kotonani, olisi yhtäkkiä ollutkin tyhjiö. Jotenkin kuvitellessani sitä olisi ainoa kuvaava sana ollut: ammottava. En tietenkään mennyt vannomaan olevani oikeassa; oli monenlaista muutakin väärinkäsitystä tapahtunut jopa meille, jopa minulle. Kuitenkin ainoa normaaliksi katsottava reaktionani oli, että halusin päästä kotiin mahdollisimman pian, varmistaakseni sitä kautta. Vasta tietyn matkan päässä onnettomuuspaikasta tajusin että paras selontekijä olisi ollut urkkia jotenkin rekisterinumero tietooni, mutta tähän päästyäni en pystynyt palaamaan, vaan tekisin sen mikä olisi lähempänä, parhaillaan käsien ulottuvilla, eikä muuta tarvittaisi. Kotona ei ollut ketään. Kuitenkin oli vielä jonkinlainen toivo. Joku vielä ajaisi pihaan täysin arkiseen tapaansa, avaisi oven ja astelisi sisään, ja sama yhdessä eletty elämä jatkuisi vailla minkäänlaista jälkeä tuosta lähistöllä sattuneesta onnettomuudesta. Näissä toiveissa eläen seisoin hetkeksikään herpaantumatta ikkunassa, odottaen, yrittäen jokaisena sekuntina kuvitella kulman takana tulevan hahmon ja tulemisensa äänen. Mutta se mikä lopulta pihaan tuli, ei ollut meidän auto. Meidän automme makasi palasina ojassa. Siitä ne juuri tulivat kertomaan. Kuulin uutisen. Ja kaikki oli ohi. Tämä kaikki sai aluksi aikaan jotain paisuvaa sisälläni, kunnes silmäni muljottivat tyhjinä, ruumis oli pelkkä kuori joka alkoi yhtäkkiä tuhkaaksi palaneeksi paperiksi muuttuneena haipua, toisistaan irtoileva hippu kerrallaan hajosi tuuleen, jonka tunnisti samaksi joka pyyhki jokaisen tuoreen raunion yli. Kyyneleet valuivat sameista silmistä poskia pitkin. Olin yksin. Tunteeton. Se joka luotti arvioissaan – kuvitelmissaan - vain pinnallisiin puoliin, ei voinut koskaan aavistaa mitä eli sisälläni. Jokainen askel oli heikko ja konemainen, jokainen pikkulintu ilmassa, pajut ja haavat teiden reunassa, sorakivi kuraisen maan kamaralla, kevyt tuulenveto hiuksissa ja korvan juuressa, kaikki asiat ympärillä olivat vain joitain kaukaisia, yksinkertaisia olemassa olevia subjekteja, joiden takana ei ollut mitään. Kuitenkin omaisteni kuolema ja hautajaiset tulivat ja menivät, siinä missä mitkä tahansa muutkin tapahtumat kussakin elämässä. Hautajaisiin en osallistunut, vastasin kyllä osanottoihin, mutten niitä asiaankuuluvalla täydellä sydämellä vastaanottanut. Se näkyi selvästi jo vastauksissanikin: se oli vaimea ja kyllästynyt ”Joo...” tai sanaton ynähdys. Miksi? Koska menneet eivät täysin katoa; tapahtumilla on vaikutus niihin osallisten elämään, ja kaikki säilyttää hahmonsia muistoissa, mikäli se vain on jotain tarpeeksi merkityksellistä. Minulla näihin tiettyihin muistoihin luonnollisesti liittyi paljon heistä, jotka olivat minua elättäneet ja kasvattaneet, mutta juuri heidän kanssaan nuo ajat eivät aina olleet mitenkään yltäkylläisen onnellisia. Pahimmilla hetkillä olin muotoillut ilmaisen: Vaikken ole koskaan harkinnut itsemurhaa, olisi omatoiminenkin kuolema

parempi vaihtoehto kuin tietoinen elämä näiden ihmisten jälkeläisenä - jatkeena ja sivuosana omasta elämästään. Mutta tämä kärjistetty ajatelma kääntyi päälaelleen ajatellessani asiaa siten, että olisinko tosiaan valmis pilaamaan oman elämäni niin äärimmäisellä tavalla, vieläpä heidän takiaan. Tietysti olin ollut ja olen edelleen heille kiitollinen, olivathan he sentään viettäneet pitkän siivun elämästään saattaakseen minut omani pariin. Mutta yhtäältä oma värikäs omalaatuisuuteni ja toisaalta heidän mustavalkoinen kapeakatseisuutensa ja molempia yhdistävä vaikea luonne ajoi meidät ristiriitoihin, joissa saatiin kokea paljon. Mutta väitän aina, etten syyttänyt niinkään heitä, sillä tiesin ja tunnustin kyllä omat vikani. Ristiriitaa verrataan kitkaan, ja sitähan se on: molempia syntyy vain kahden tekijän aikaansaannoksena. Ja kun se tapahtuu henkisessä väännössä ihmisten kesken, siitä syntyvä lämpö on polttava. Sen aikana ja jälkikäteen ihmiset joko vihaavat tai surevat tai sekä että, eivätkä halua kokea sitä enää koskaan uudelleen. Jos joutuu elämään lähes jatkuvasti tällaisessa, tulee epätoivo. Jos kuitenkin vielä tämän jälkeen pääsee irti, tulee helpotus. Suru voi olla monille yhtä kuin kuolema. Yleensä vain eloton lakkaisi sätkimästä itseään irti seiteistä tavalla tai toisella. Mutta kaikilla elävillä ei olekaan yhtä vahvoja tunteita... Minä en halua olla tunteeton. Minä pelkään sitä. Mutta niin kauan kuin olin elossa, olin kykenevä havaitsemaan maailman ympärilläni, ja ajallaan sen myös huomasin. Perheeni menetti elämänsä, en minä. Juuri siksi elin, ja päätin elää.